Lemvig Kommune

Afsender: Lemvig Kommune, Rådhusgade 2, 7620 Lemvig
Elsebeth Spangsbjerg Jensen
Ringkøbingvej 132
Lomborg
7620 Lemvig

Dato 28-10-2026
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

Sagsnummer: 09.08.26P19-16-26
Ref.: KIJE
Dir. tlf.: 9663 1133

Tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg i henhold til §19 i Miljøbeskyttelsesloven

Ringkøbingvej 132, Lomborg, 7620 Lemvig

1. Ansøgningen

Du har den 20. september 2026, via Alexander Bjerre Jeppesen, Vestjysk smede vvs og blik A/S, som ejer af ejendommen søgt om tilladelse til etablering og drift af et jordvarmeanlæg på Ringkøbingvej 132, Lomborg, 7620 Lemvig, matrikelnummer 1ax, Kronheden, Lomborg.

Anlægget vil bestå af 1 slangekreds på i alt 400 meter inklusive hovedledning, Ø40 mm PE 80, SDR 17, slange godkendt efter DS/EN 12201. Anlægget vil indeholde 112 liter IPA-sprit (ethanol denatureret med 10 % isopropanol) som frostsikringsmiddel og 400 liter brine i alt, svarende til 28 % frostsikringsmiddel (maks. 35 %), og være nedgravet 1 meter under terræn.

Varmepumpen er en Bosch Compress 7800i 8 LWMF med en kapacitet på 8 kW. Jordvarmeanlægget bliver ejendommens eneste opvarmningsform.

Afstanden fra anlægget til ejendommens drikkevandsboring er i ansøgningen oplyst til 23 meter. Anlægget forudsætter derfor dispensation fra afstandskravet på 50 meter i jordvarmebekendtgørelsens § 9, stk. 2.

2. Afgørelse

Lemvig Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering og drift af jordvarmeanlægget, som ansøgt. Tilladelsen er givet på grundlag af ansøgningen og oplysninger i øvrigt i sagen, herunder udtalelse vedrørende grundvand af 9. oktober 2026.

Lemvig Kommune meddeler samtidig dispensation efter jordvarmebekendtgørelsens § 11, stk. 1, fra afstandskravet på 50 meter i § 9, stk. 2, til ejendommens drikkevandsboring, DGU nr. 53.668. Afstandskravet lempes til 20 meter på de vilkår, der fremgår af afsnit 3. Dispensationen er begrundet i afsnit 4.

Afgørelsen er meddelt efter § 19 i lovbekendtgørelse nr. 1742 af 22. december 2025 om miljøbeskyttelse og i henhold til bekendtgørelse nr. 240 af 27. februar 2017 om jordvarmeanlæg, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1219 af 9. oktober 2025.

3. Vilkår

Generelt

1. Jordvarmeanlægget skal etableres og drives som beskrevet i ansøgningen, dog med de ændringer og tilføjelser, der fremgår af vilkårene nedenfor.

2. De af tilladelsens vilkår, der angår driften, skal være kendt af de personer, der er ansvarlige for eller udfører den pågældende del af driften. Et eksemplar af tilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på adressen.

3. Hvis tilladelsen ikke er udnyttet inden 3 år fra afgørelsesdatoen, bortfalder den.

Indretning og drift

4. Anlægget tillades etableret med 112 liter IPA-sprit (ethanol denatureret med 10 % isopropanol) som frostsikringsvæske og 400 liter brine i alt. Brinen i anlægget må højst indeholde 35 % frostsikringsmiddel.

5. Hvis varmeslangen placeres mindre end 1,5 meter fra bygninger og mindre end 1 meter fra vand- og kloakrør, skal den være isoleret mod kondens.

6. **Ingen del af jordvarmeanlægget må placeres nærmere end 20 meter fra ejendommens drikkevandsboring, DGU nr. 53.668.**

7. **Inden for det skraverede område på figur 1 i afsnit 4 må der alene placeres fremløbs- og returslange, og kun inden for det gult markerede område. Slangerne skal her føres i bøsningsrør med tæt gennemføring. Anlæggets øvrige dele skal placeres uden for det skraverede område.**

8. Varmeslangen må kun føres gennem fundamenter i bøsningsrør.

9. Varmeslanger skal nedgraves, så de har mindst 0,6 m jorddækning.

10. Varmeoptagningssystemet skal være tæt og forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget.

11. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

12. Slangekredsløbet skal være udformet som et lukket system med et hviletryk på mindst 150 kPa (absoluttryk).

13. Varmeslanger skal være af typen PE40, SDR11, eller PE80, SDR17. Slangerne skal være DS/EN-godkendt og mærket med "EN 12201". Varmeslanger der produceres og markedsføres lovligt i en anden medlemsstat i EU eller i Tyrkiet eller lovligt fremstilles i en EFTA-stat kan anvendes, hvis de opfylder en anden standard med et tilsvarende beskyttelsesniveau som EN 12201.

14. Til samlinger af varmeslanger med brine skal anvendes elektrosvejsefittings, der er kompatible med de anvendte slanger i anlægget, eller trækfaste fittings til mekaniske samlinger, der opfylder kravene i EN 12201-3.
    Samlingsstedet skal indmåles og fremgå af en plan over placering af slanger.

15. Ejeren af anlægget skal på kommunalbestyrelsens anmodning stille en plan over placering af boringer og slanger til rådighed.

16. Anlægget må ikke overdækkes på en måde, som vanskeliggør eller hindrer inspektion og reparation af nedgravede dele af anlægget.

17. Inden ibrugtagning af et nyt jordvarmeanlæg med brine og ved genstart af et bestående anlæg efter reparation eller vedligeholdelse af den nedgravede del af anlægget skal ejer eller bruger af jordvarmeanlægget gennemføre en tæthedsprøve efter fremgangsmåden i

jordvarmebekendtgørelsens bilag 3. Resultatet af tæthedsprøven skal via Byg og Miljø være kommunalbestyrelsen i hænde senest 14 dage efter tæthedsprøvningen.

18. Ved aftapning af frostsikringsvæske skal denne væske bortskaffes efter Lemvig Kommunes anvisninger.

Egenkontrol

19. Ejerne og brugerne af jordvarmeanlægget skal sikre, at anlægget er i en sådan vedligeholdelsesstand, at der ikke foreligger en åbenbar, nærliggende risiko for, at der kan ske forurening af jord og grundvand. Der må ikke være væsentlige synlige tæringer af rørsystemet.

20. Hvis ejerne eller brugerne af jordvarmeanlægget konstaterer eller får begrundet mistanke om, at anlægget er utæt, skal der straks træffes foranstaltninger, der kan bringe en eventuel udstrømning til ophør, f. eks ved tømning af anlægget. Lemvig Kommune skal herefter underrettes straks med en redegørelse for, hvad der er blevet gjort for at bringe den eventuelle udstrømning til ophør.

21. Jordvarmeanlægget skal efter 1. driftsår på foranledning af anlæggets ejer efterses af en sagkyndig i jordvarmeanlæg. Herefter skal anlægget efterses med mindst 5 års mellemrum. Eftersynet skal omfatte de i jordvarmebekendtgørelsen bilag 4 nævnte forhold. Resultatet af kontrollerne skal gemmes i mindst 10 år og efter anmodning forevises tilsynsmyndigheden.

22. Når jordvarmeanlægget er etableret, skal anlægget færdigmeldes via Byg og Miljø som dokumentation for, at anlægget er etableret efter gældende regler. Dette er en forudsætning for ændring af "varmeinstallation" i BBR.

Ophør

23. Hvis jordvarmeanlægget ikke længere benyttes, skal anlægget tømmes for væske, hvorefter slangekredsløbet gennemskylles med rent vand og slangen aflukkes. Hvis sløjfningen af anlægget er forårsaget af, at slangen ikke længere lever op til kravene til en varmeslange, skal slangen frakobles anlægget på en måde, så det ikke er muligt at sætte den i drift igen.

24. Senest 14 dage efter at arbejdet med sløjfningen er afsluttet, skal kommunalbestyrelsen underrettes af den, der har ladet sløjfningen udføre.

4. Dispensation fra afstandskrav til drikkevandsboring

Retsgrundlag

Et terrænnært jordvarmeanlæg skal efter jordvarmebekendtgørelsens § 9, stk. 2, etableres mindst 50 meter fra en vandindvindingsboring eller -brønd tilhørende en almen eller ikke-almen vandforsyning. Ingen del af anlægget må ligge inden for afstanden, jf. § 9, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen kan efter § 11, stk. 1, efter ansøgning fra ejeren af en ikke-almen vandforsyning lempe afstandskravet i § 9, stk. 2, indtil 5 meter til ejerens vandindvindingsboring eller -brønd, hvis vandforsyningen kun forsyner den ejendom, hvor jordvarmeanlægget udlægges. Kommunalbestyrelsen kan efter § 11, stk. 3, fastsætte vilkår om særlig indretning af anlægget, hvis det skønnes nødvendigt for at sikre en vandindvindingsboring mod forurening.

Faktiske forhold

Ejendommen forsynes med drikkevand fra egen boring, DGU nr. 53.668, der ifølge kommunens oplysninger er placeret i eller tæt ved den øst-vest-vendte ladebygning. Boringen er en ikke-almen vandforsyning, der ejes af ejendommens ejer og alene forsyner ejendommen Ringkøbingvej 132. Afstanden fra anlægget til boringen er i ansøgningen oplyst til 23 meter.

Der foreligger en udtalelse vedrørende grundvand og jordvarmeanlæg af 9. oktober 2026. Af udtalelsen fremgår følgende om de hydrogeologiske forhold:

Anlægget placeres på en ret flad smeltevandsslette, hvor lagfølgen består af vekslende smeltevandsaflejringer domineret af sand. I boring DGU nr. 53.668 er der beskrevet gulbrunt sand fra terræn til 11,8 meter under terræn og herunder 0,8 meter fed smeltevandsler mellem kote 15,2 og 14,4. Der indvindes fra smeltevandssandet under leret, fra 12,6 til 16,5 meter under terræn. Lerlaget genfindes med lidt større mægtighed i boring DGU nr. 53.718 nordøst for boringen, men ikke i andre boringer i området, og må antages at have begrænset udbredelse. Ifølge FOHM-modellen er der 25-30 meter sand fra terræn over et lag af smeltevandsler omkring kote 0.

Vandanalyser fra boring DGU nr. 53.668 viser lav pH og indhold af nitrat. Det vurderes i udtalelsen, at magasinet er dårligt beskyttet, og at lerlinsen ikke yder beskyttelse mod nedsivning fra ovenliggende lag og jordoverfladen.

Grundvandsspejlet i det øvre magasin står i ca. kote 17, ca. 9 meter under terræn, og grundvandet strømmer mod syd-sydvest mod Fåre Mølleå og Nissum Fjord. Der er ikke indvinding til vandværker i området, men flere af naboejendommene har eget vandforsyningsanlæg.

Udtalelsen konkluderer, at der på baggrund af de hydrogeologiske forhold kan dispenseres fra afstandskravet på 50 meter, og at der kan lægges slanger i næsten hele det ansøgte område. Inden for det skraverede område øst for stuehuset vil et spild af brine med stor risiko medføre forurening af boringen. Her kan der dispenseres ned til 20 meter fra boringen, hvis jordvarmeledningen lægges i bøsningsrør med tæt gennemføring, og antallet af slanger begrænses til fremløbs- og returslangen (det gult markerede område). Anlægget kan ifølge udtalelsen placeres overalt på grunden, hvis boringen sløjfes.

Figur 1. Kort fra udtalelse vedrørende grundvand af 9. oktober 2026. Skraveret område (orange) og gult markeret område, jf. vilkår 6. Boring DGU nr. 53.668 ses ved den røde cirkel.

Vurdering

Boringen er en ikke-almen vandforsyning, der alene forsyner ejendommen, og ansøgningen er indsendt på vegne af ejendommens ejer. Betingelserne for at lempe afstandskravet efter § 11, stk. 1, er dermed opfyldt.

Lemvig Kommune lægger vægt på udtalelsen om grundvand, hvorefter de hydrogeologiske forhold giver grundlag for at lempe afstandskravet. Da magasinet er dårligt beskyttet, og et spild inden for det skraverede område vil kunne forurene boringen, finder kommunen det nødvendigt at fastsætte vilkår efter § 11, stk. 3, om, at ingen del af anlægget må placeres nærmere end 20 meter fra boringen, og at der inden for det skraverede område alene må placeres fremløbs- og returslange i bøsningsrør med tæt gennemføring inden for det gult markerede område, jf. vilkår 5 og 6. Med disse vilkår vurderes risikoen for forurening af ejendommens drikkevandsboring at være acceptabel.

Konklusion

Lemvig Kommune dispenserer efter jordvarmebekendtgørelsens § 11, stk. 1, fra afstandskravet på 50 meter i § 9, stk. 2, til ejendommens drikkevandsboring, DGU nr. 53.668. Afstandskravet lempes til 20 meter på vilkår om placering og indretning, jf. vilkår 5 og 6.

5. Placering af anlægget

Anlægget placeres som ansøgt, dog med de begrænsninger, der følger af vilkår 6 og 7. Den ansøgte placering ses på nedenstående kort (figur 2).

Figur 2. Ansøgt placering af jordvarmeanlægget (blåt areal). Kilde: Ansøgningens bilag.

6. Miljøteknisk vurdering

Anlægget vil bestå af 1 slangekreds på i alt 400 meter inklusiv hovedledning, Ø40 mm PE 80, SDR 17, slange godkendt efter DS/EN 12201.

Slangen nedgraves 1 meter under terræn. Anlægget placeres lige umiddelbart øst og sydøst for ejendommens bygninger i henhold til ansøgningen.

Anlægget vil blive forsynet med et trykovervågningssystem, som i tilfælde af lækage stopper anlægget og giver alarm ved faldende tryk. Ved en eventuel lækage på anlægget vil der normalt kun udtømmes omkring 1 deciliter brine i jorden. Hvis hele slangen graves over, vil hele indholdet på 400 liter brine kunne løbe ud i jorden.

Ejendommen ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser. Ved et større spild (400 liter brine) er der risiko for, at IPA-sprit når grundvandet, men risikoen begrænses af flere faktorer:

- Fortynding og nedbrydning: IPA-sprit fortyndes og nedbrydes hurtigt i jord og grundvand, hvilket reducerer risikoen for langvarig forurening.
- Sikkerhedssystemer: Trykovervågning, alarm og automatisk stop minimerer sandsynligheden for store udslip.
- Mængde: 112 liter IPA-sprit er relativt lille i forhold til grundvandets volumen.
- Afstand og placering: Anlægget er ansøgt placeret 23 meter fra ejendommens drikkevandsboring, DGU nr. 53.668. Ingen del af anlægget må placeres nærmere end 20 meter fra boringen, og inden for det område, hvor et spild vil kunne forurene boringen, må der alene placeres fremløbs- og returslange i bøsningsrør med tæt gennemføring, jf. vilkår 5 og 6.

Selvom anlægget ligger i et område med drikkevandsinteresser, vurderes risikoen for forurening af grundvandet som minimal pga. sikkerhedsforanstaltningerne, vilkårene om placering og indretning i forhold til drikkevandsboringen og den hurtige nedbrydning af IPA-sprit. Lemvig Kommune anser risikoen for acceptabel under de fastsatte vilkår.

Risikoscenarie: Jordlagene over det øvre grundvandsmagasin består overvejende af sand, og magasinet er ifølge udtalelsen om grundvand dårligt beskyttet. Hvis hele anlægget tømmes uden indgriben, kan IPA-sprit derfor nå grundvandet i målbare mængder. Et spild inden for det skraverede område på figur 1 vil kunne forurene ejendommens drikkevandsboring, og anlægget er derfor i dette område begrænset til fremløbs- og returslange i bøsningsrør med tæt gennemføring. I øvrigt er sundhedsrisikoen lav pga. fortynding og nedbrydning, og et spild vurderes ikke at medføre permanent skade eller overskridelse af drikkevandsgrænser.

Natura 2000 og Bilag IV arter

Habitatbekendtgørelsen stiller krav til, at der skal foretages en forudgående vurdering af, hvorvidt aktiviteterne forbundet med nedgravningen af anlægget kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt (EF-habitat områder, EF-fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder). Dette indbefat-

ter en vurdering af projektets potentielle indflydelse på udpegningsgrundlaget (naturtyper samt arter) for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Området, hvor jordvarmeanlægget skal nedgraves, er beliggende udenfor et Natura 2000-område. Der er ca. 1,7 km. til nærmeste Natura 2000 område, der er en del af Natura 2000 område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage.

Det vurderes på baggrund af anlæggets karakter og placering i agerjord, at etablering og drift af jordvarmeanlægget ikke vil påvirke udpegningsgrundlagene for det pågældende Natura 2000 område. Der er ingen direkte hydrologiske forbindelser, der kan medføre væsentlige effekter.

Jordvarmeanlægget nedgraves sydøst for ejendommens bygninger. Det vurderes, at området ikke udgør et attraktivt habitat for Bilag IV arter, enkelte individer af stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse, birkemus, markfirben, odder, bæver eller ulv kan måske passere arealet. Jordvarmeanlægget vil med dets placering i jorden ikke genere nogle af disse arter, men kan give anledning til kortvarige forstyrrelser i anlægsfasen for enkelte individer.

Det vurderes på den baggrund, at aktiviteterne forbundet med etablering af jordvarmeanlægget ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter på bilag IV eller ødelægge plantearter optaget på samme bilag.

Konklusion

Idet anlægget etableres således, at der ikke er risiko for forurening af grundvandet og påvirkninger af naturen i øvrigt, meddeles der tilladelse til det ansøgte.

7. Gyldighed og retsbeskyttelse

Gyldighed

Tilladelsen er gyldig straks efter modtagelsen.

Ved klage kan Miljø- og Fødevareklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko, idet tilladelsen kan påklages og eventuelt blive ophævet eller ændret i en klagesag.

Retsbeskyttelse

Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes af kommunen, uden erstatning, ved risiko for forurening af vandforsyningsanlæg eller ved risiko for miljøbeskyttelsen i øvrigt, jf. § 20 i miljøbeskyttelsesloven. Påbud, forbud og ændringer i henhold til miljøbeskyttelsesloven kan påklages.

8. Offentliggørelse og klagevejledning

Klage

Lemvig kommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettigede er ansøgeren, Embedslægeinstitutionen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er fire uger fra afgørelsen er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside. Klagefristen udløber således den 1. december 2026.

Klagen skal sendes digitalt. Hvis du er borger, skal du klage via borger.dk, og hvis du er virksomhed eller forening, skal du klage via virk.dk. Du skal logge ind med MitID. Når du er logget ind, kan du søge på "Klag til Miljø- og Fødevareklagenævnet", hvor du bliver guidet igennem klageprocessen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lemvig Kommune. Lemvig Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. (private) eller 1.800 kr. (virksomheder og organisationer). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Søgsmål

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge lovens § 101 være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsens meddelelse, eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for hvilket materiale kommunen må udlevere er fastlagt i forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Med venlig hilsen

Kim Sandahl
Miljøsagsbehandler

Kopi af godkendelsen vil blive sendt til:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV. Mail: senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lemvig. Mail: dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland. Mail: lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. Mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. Mail: fr@friluftsraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C. Mail: dbf.oestjylland@gmail.com